

Kulturskolan magasin

NR 3.2019

EN TIDNING FRÅN KULTURSKOLERÅDET

**Kulturminister
Amanda Lind**

**»Statsbidraget
tillbaka till
kulturskolan«**

AGGREGAT
Öppen verksamhet
i Sundbyberg

**REGIONAL
KULTURSKOLA**

**Kommuner
i samverkan**

**KULTURSKOLAN
I STORSTAN**

Erfaren heter från projekt

»Förmågor måste tränas, och var tränas de bättre och med mer lust än i kulturskolan?»

Jalle Lorensen,
Kulturskolerådets ordförande

Styrande styre

SOM NYVALD ORDFÖRANDE för Kulturskolerådet ser jag det som ett viktigt uppdrag att visa på hur avgörande viktig den svenska kulturskolan är för barn, unga och samhället. I mitt uppdrag ingår också att visa varför kulturskolan, utan jämförelse, växt till den mest betydande satsningen på barnkultur i den kommunala sfären efter biblioteken. Varje år väljer lokala kommunpolitiker att satsa över 2,5 miljarder på att barn och unga ska få måla, filma, spela teater, sjunga och spela instrument.

Satsningen på kulturskolan är egentligen självklar. I alla framgångsrika kulturer har det funnits en insikt om att det är barnen och de unga som bär upp det framtida samhällsbygget. För att klara skola, vård och omsorg måste det finnas en ny generation beredd att bidra med rätt förmågor för den nya tidens utmaningar. Utmaningar som inte alltid kräver mängder av muskelkraft men högkreativa hjärnor och skärpta sinnen.

Förmågor måste tränas, och var tränas de bättre och med mer lust än i kulturskolan? Var finner barnet modet att framträda om inte på kulturskolans teaterscen, var testas samarbetsförmågan om inte i orkestern där allt ska ske samtidigt räknat på millisekunden? Fokus, koncentration, inlevelse, utlevelse, behärskning, och förmågan att tycka att man faktiskt är duktig.

Allt det där tränas upp i kulturskolan.

Sverige vinner inte PISA-undersökningen men däremot visar undersökningar att vi har världens mest kreativa land. Vi gillar ny teknik, nya idéer och räds inte förändring. I Sverige hyllar vi kreativitet. Det gör också USA och allra mest på Oscarsgalan. Ludwig Göransson vann där sin första Oscar för originalmusiken i filmen »Black Panther«. Ludwig Göransson kommer från Linköping och är sedan i våras ambassadör för Linköpings Kulturskola, en plats där han fick möjligheten att finna, utforska och utveckla sina sago-lik musikaliska gåvor.

Bygg fler kreativa platser som Linköpings kulturskolas, omfamna ännu fler unga och dubbla gärna resurserna – för en fungerande framtids skull!

Jalle

I DETTA NUMMER

- 8 Aggregat i Sundbyberg
- 16 Amanda Lind på Kulturskole-dagarna
- 18 Samverkan med civilsamhället
- 21 Regional kulturskola
- 23 Kulturskola i Nora

Bagatell

musikprodukter

Skolstarts-
erbjudande!

Nyhet

Super LED lampa

6-8 timmars batteritid

alternativt nätanslutning. (15st ledlampor)

Passar även till våra

Klavernotställ.

"Stage" lättvikts Gradängar

Livstids Garanti på alla teleskopnotställ

Notställ + vagn

Från
7 500 kr

En vagn
kommer lastad...

med världens mest sålda notställ

• Liten vagn + 12 notställ

• Mellan vagn + 18 notställ

• Stor vagn + 18 notställ

Oslagbar kvalitet med livstids garanti.

Köp 6 betala för 5

TELESKOPET

Världsledande
med bl.a. 85 %
av den ameri-
kanska marknaden och
75 % av den franska.
Inga skruvar - bara att
dra upp och ner.
Snygg design som
passar i alla miljöer.
Finns i olika modeller

KLAVERNOTSTÄLL

"Nothajen" slukar alla dina notblad,
böcker och pärmar. Köp 4 betala för 3.

ORKESTER / KÖRSTOL

"Sitt rätt"

Akustik-skärmar

Alla priser exkl moms

Flyttas mycket enkelt.

Garanti 10 år på Flygel- och pianomedar

Passar till alla
pianon och flyglar.
Kullagrade dubbel-
hjul av hög kvalitet.

Medar flygel

Även för
Digitalpiano

Medar piano

PIANO PALLAR

BACH

AMADEUS

Något mindre och
smidigare än store-
bror, men absolut lika
stabil och solid.

+46 (0) 13-527 50 • info@bagatell.se • www.bagatell.se

Hyr ditt blås hos oss!

Sveriges bästa hyresvillkor! Vi har blåsinstrument från 110:- i månaden. Vid köp dras upp till 12 månaders inbetald hyra av från priset. Läs mer på WWW.MUSICA-BLASEXPERTEN.SE

MUSICA
blåsexperten

Telefon: 0451 388 40
www.musica-blasexperten.se

PIANONOTLAMPA

Lång modell som ger ett klart och varmt ljus utan ljusspill över notbladen.

- LED-lampor för exakt belysning och utan glödlampsbyten.
- Lågspänning. Med eller utan sladd.
- Slagtålig och hållbar konstruktion.
- Smal skärm. Justerbar inställning.
- Kläms fast på pianots notställ.

Tel 0730-211 472
Sparta System AB

Det finns mer på vår hemsida
www.spartasystem.se

Välkommen till

Barnens musikbutik.se

Kul och musikriktiga instrument!
Även musikböcker, presentartiklar,
tillbehör mm.

www.barnensmusikbutik.se

MÄNSKLIGA RÄTTIG- HETER GÄLLER ALLA, ALLTID

AMNESTY
INTERNATIONAL

KULTURSKOLE- DAGARNA 2020 25 TILL 27 MARS RESERVERA I DIN KALENDER!

IB WAHLSTRÖM

BILDMATERIAL

BESTÄLL SKOLKATALOG!

ibwahlstrom.se

Statsbidrag till kulturskolan tillbaka

DEN 10 APRIL lämnade regeringen sin vårbudget. I budgeten aviserar regeringen att statsbidraget till kommunernas kulturskoleverksamhet återinförs. 50 miljoner har avsatts för utvecklingsarbete under andra halvåret för 2019. Det är ännu oklart om och hur medel ska fördelas.

– Jag vill verkligen lyfta kulturskolan. Att barn och unga får möjlighet att spela instrument, måla, spela teater och på andra sätt uttrycka sig är jätteviktigt, säger Amanda Lind.

Kulturskolerådet verkar för att bidraget ska återställas i sin helhet i höstbudgeten för 2020.

Sorsele etablerar kulturskola

SORSELE i Västerbotten satsar över en miljon för att etablera kulturskoleverksamhet under hösten 2019.

– Glädjande att Sorsele nu får en kulturskola och vi hälsar dem välkomna som ny medlem i Kulturskolerådet, säger Jalle Lorensen som är Kulturskolerådets nya ordförande.

Ida Salmiranta till Kulturskolerådet

KULTURSKOLERÅDETS kansli har fått en ny medarbetare. Ida Salmiranta är vår nya projektadministratör. Ida kommer främst att arbeta med administrativa uppgifter och stöd till olika utvecklingsprojekt.

Kulturskoledagarna 2020

VÄLKOMMEN tillbaka till Kulturskoledagarna 2020! Evenemanget sker 25 till 27 mars 2020 på Quality Hotel Friends i Solna. Reservera dagarna i er almanacka!

– Vi har nu utvärderat årets konferens. Tack för era inspel och synpunkter! Vi tar med oss dem för att utveckla Kulturskoledagarna som årets viktigast mötesplats för de som arbetar för att stärka ungas möjligheter till kulturutövande, säger Torgny Sandgren på Kulturskolerådet.

FORTSÄTTNING FÖLJER...

DET ENKLA SYSTEMET FÖR KULTURSKOLAN

**100% webbaserad - alla funktioner för
administration och lärare**

Det mest använda administrationssystemet
i Skandinavien - nästan 500 kulturskolor i 5 länder!

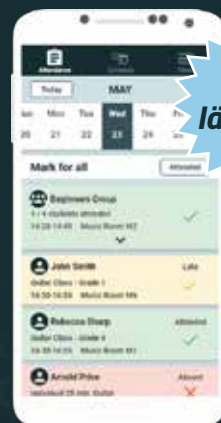
*"Ett system som uppfyller våra behov, både för
administrationen och för våra lärare. Möjliggör enkel
kommunikation med våra elever och vårdnadshavare."*

- Kristina Sund
Kulturskolan, Västra Göteborg

@ info@speedadmin.com

☎ 31 30 88 377

🌐 www.speedadmin.com

**Ny
lärarapp**

ANNONSERA! ADMINISTRATOR@KULTURSKOLERADET.SE

**RÄDDA LIV
I KRIGETS JEMEN**

Swisha till 900 80 04

Din gåva räddar liv i krig och katastrofer

90 SVENSK
INSAMLINGS
KONTROLL

Svenska Röda Korset

När du ger en gåva kommer dina uppgifter att behandlas av Röda Korset.
Du har rätt till information om hur dina personuppgifter behandlas. Läs mer på www.redcross.se/personligintegritet

DET ÄR SÅ JAG SÄGER DET

Carolina Remstam,
enhetschef i Örebro

Tillsammans är vi större än Goliat

I VÄSTMANLANDS LÄN är kulturskolorna, i skrivande stund, i slutfasen av ett stort föreställningsarbete. En vision som har funnits på papperet några år, som äntligen ska realiseras. Vi tänkte inledningsvis att vi möjligen får ihop 50 barn. Det blev fler än 500! Så många barn från länets kulturskolor på samma scen! När dessa ungar repeterade Lalehs mest gåshudsframkallande refräng, den om att slåss mot jätten Goliat, då lyfte mitt hjärta. Tänk att vi gör detta, med all risk för kaos, kommunikationsmissar och ömma tår. Tänk att vi gör detta tillsammans!

Temat för föreställningen är just »tillsammans«. För många utanför vår verksamhet, kan det säkert verka självklart att vi i kulturskolan gör saker tillsammans. Handen på hjärtat: det har inte alltid varit den lättaste vägen. Vi utgör en mängd konstnärliga uttryck med egna språk, som samlas under samma tak. Det som är självklart för någon, är rappakalja eller oviktigt för en annan: »Den tonarten funkade inte för oss! Det är fyra åttor här! Vi är i improvisationsprocess och inte klara än! Min ambis! Våra målningar måste faktiskt torka här! Det är väl bara att ändra lite i låten? Vem har stökat ner i kostymförrådet? Rummet måste vara mörkt! Nej, rummet måste vara ljus!«

Goliat sägs i Gamla testamentet ha varit »sex alnar och ett kvarter lång«. För oss som inte vanligtvis använder aln var han, enligt Google-

»Visst, någon
enstaka jätte har
visat sig i länets
föreställningsarbete.
Han har dock inte märkts
så mycket, för allas
engagemang i projektet
har varit större.«

källa, nära tre meter lång. Hans spjutskaft var som »en vävbom«. Själv är jag, tre äpplen hög och med överarmsmuskler av mjukost, ett lätt byte för Goliat. Tur att det är sällan vi utsätts för verkliga jättar. Däremot kan vi hitta Goliatliknelser i arbetslivet. Det finns jättar som faktiskt ska bekämpas, men kanske oftare jättar vi tror oss behöva slåss mot. Som när någon inte har tänkt på att tonarten ska passa eller

när någon stökat ner i kostymförrådet. Då kan det kännas som om en brett flinande jätte singlar sitt spjut mot en. När han uppträder i denna form gör vi bäst i att lägga ner vapnen och kommunicera. Få tid att förklara varför torkande målningar behöver stor plats. Vi är olika, men när vi möts i samarbeten, berikar vi varandra. Vi lär oss av varandra.

VISST, NÅGON ENSTAKA jätte har visat sig i länets föreställningsarbete. Han har dock inte märkts så mycket, för allas engagemang i projektet har varit större. Alla har hjälpts åt, lyssnat och kommunicerat. Ett arbete som har lett till att barnen snart ska gå ut på scenen och lyfta publikens hjärtan. Det är en strid värd att rikta energin mot: barns rätt att uttrycka sig kreativt på olika sätt. Tillsammans är vi större än Goliat.

Fotnot: i mitt ivriga googlande på längdmått, fann jag att en famn är tre alnar. Eller knappt en halv mytisk jätte.

MIN KULTURSKOLA

AGGREGAT

När Hadir Omer dansar är hon på rymmen från vardagen. Joel Kitembo har sitt eget klädmärke, men det är musiken som startar allt, säger han. Båda är 22 år, och de dansar, syr och gör musik på Aggregat i Sundbyberg.

text & foto David Berjlund

ÖKAR DRIVET

JOEL KISEMBO OCH HADIR OMER har aldrig gått i kulturskolan. Det gör de inte nu heller, inte så där så att de är inskrivna på en kurs. Men de är ofta på Aggregat, en öppen verksamhet inom kulturskolan i Sundbyberg, och där gör de kultur.

Kulturskolan och Aggregat ligger i Kulturcentrum, bland butiker och frisörer i Hallonbergens centrum. I foajén väntar barn på att deras lektioner ska starta, men i den vänstra korridoren går lite äldre unga in. Här ligger Aggregat, med studiolokaler och ateljéer för sömnad och keramik, tryck och snickeri, dj-träning, dans och musik. Bara att använda, för unga mellan 15 och 25. Det finns material för självkostnadspris, och det finns kulturproducenter, som kan handleda och ge tips, och som planerar evenemang och workshops man kan vara med på.

Hadir är snart färdig biomedicinsk analytiker, hon studerar på Karolinska institutet. Och så tränar hon karate, och dansar, dansar, dansar, sedan nio år.

– Först dansade jag hemma. Det var verkligen som det låter, alltså väldigt trångt, litet rum, inte bästa spegeln heller, säger hon och skrattar lite.

I hennes dansgrupp Starling är de sju medlemmar, som mest dansar k-pop, alltså koreansk

Hadir Omer dansar k-pop med sin grupp Starling, på Aggregat, och dansen är viktig: »Man har liksom ... kontroll och frihet. Lite så.«

pop. När Hadir hittade Aggregat för två år sedan var det ett lyft för gruppen och henne.

– Min kompis som bor här i Sundbyberg tipsade om en danssal här. Så jag kom hit, och sedan har jag varit här varje vecka. I början dansade jag mest ensam, nu dansar vi så ofta vi kan med gruppen. På lördag ska vi vara med i en tävling, så nu dansar vi varje dag.

Man bara bokar, säger hon, och kommer hit. Det kostar inget.

– Det är en del av poängen.

VI SITTER I SYATELJÉN, det är hemtam miljö för Joel. Han går på S:t Martins gymnasium här i Sundbyberg, pluggar fashion design, sista året.

– Jag började sy hemma. Min farmor syr mycket, så jag brukade kolla vad hon gjorde, jag bor ju med henne.

Till Aggregat kom han för att göra praktik, och träffade Martin, som jobbar här.

– Han hade dreads och frågade var jag kommer ifrån. Jag sa att jag är blandad, från Jamaica och Kongo, han frågade »kan du prata patois«, jag sa jag kan. Och så visade han mig lite musik, och sa att om du har idéer kan du komma hit, boka studio, fixa dina grejer.

Sedan dess gör Joel musik här, i studion, och syr kläder – just nu gör han en kappa.

– Den här västen är min egen, av mitt eget klädmärke, Njam njam 77. Det gör jag här. Och ibland trycker jag också, på mina kläder.

Han har fler namn, eller varumärken: som artist är han Young Khalifa, och så är han med i en livegrupp, Pureness Yardiz, som gör reggae, dancehall och hiphop och kom till via nätet. Joel fick kontakt med två killar från Gambia och berättade för dem om Aggregat.

– Just nu är de här i Sverige. De kom hit, vi började fixa musik och kläder, allting.

JOEL BOR I HALLSTAHAMMAR, med sin familj, och Hadir i Upplands-Bro med sin. Ingen av dem är alltså sundbybergare, men det är inget problem här. Aggregat har en sorts public service-tänk: små evenemang kan vara lika viktiga som när det kommer 1500, och man är välkommen oavsett hemort.

Det är inte bara lokalen och utrustningen som drar. Man får kompisar här, inte minst genom evenemang och workshops som ordnas av såväl unga som personal. Och när Hadir och Joel berättar om Aggregat märks det att just personalen är avgörande: de som jobbar här kan sina konstnärliga uttryck, och de möter och guidar de unga som kommer. Joel nämnde Martin, det gör Hadir också.

– Han har verkligen öppnat dörrar och visat vad man kan göra. Vi i Starling har hållit ett event, och jag blev tillfrågad om att hålla en dansworkshop. Så genom Aggregat har jag kunnat utvecklas som dansare, och även som person. Nu är jag danslärare i en k-pop-dansskola på Fryshuset.

Deras roll här blir inte bara »deltagare«. Man samarbetar, ger och får, det är ett andra hem, säger Hadir. Joel har visat kläder på modevisningar och uppträtt med sin musik, och fick ett år designa priset till Årets sundbybergare – en utmärkelse som delas ut inför många tusen åskådare. Och så blir han lite lärare, ibland:

– Om jag är här för att jobba med något brukar Martin skicka ungdomar till mig, »fråga Khalifa, han går på fashion design«, och så visar jag lite, hur man trär maskinen, hur man använder saxen för att klippa ... allting. Det är så.

MAN KAN KOMMA till Aggregat och prova något uttryck. Eller jobba med det man redan är riktigt

***Så länge jag har
beats i mitt huvud kan
jag göra beat box själv,
jag går hela tiden
och skapar nya låtar,
jag behöver ingen dator***

bra på. Hadir har snart en yrkesutbildning, men dansen har en väldigt viktig plats i hennes liv.

– Den är en del av min identitet, så pass att mina familjemedlemmar känner att det är lite mycket, när jag går och dansar i köket och så, väldigt oberoende av tid och plats.

Vad är grejen med dansen?

– Det ... man kan inte förklara det, men det känns som att man har liksom ... kontroll och frihet. Lite så. Jag rymmer från det vardagliga livet, jag kan dansa hur jag vill, ingen säger åt mig hur jag ska göra. Jag mår bra av det, det är så enkelt. Kanske är det endorfiner.

För Joel hänger musiken och designen ihop: han visar kläderna i sina musikvideos, och får designidéer när han sitter och lyssnar på musik.

– Musiken är något för mig för att pappa har gjort musik. Utan musik kan jag inte leva, det kan jag säga. Den gör mig glad hela tiden, och gör att jag träffar vänner.

Och du fortsätter?

– Ja, musik och fashion design är min framtid. Och musiken startar allt, den ger mig ideas. Så länge jag har beats i mitt huvud kan jag göra beat box själv, jag går hela tiden och skapar nya låtar, jag behöver ingen dator, säger Joel.

– Vill du beatboxa nu, frågar Hadir.

– ... Nej, inte nu. ■

Joel Kisembo – eller Young Khalifa – gör musik. Och syr. »Min farmor syr mycket, så jag brukade kolla vad hon gjorde.«

Visst finns det forskning om kulturskolan i Sverige. Kulturskolan magasin har mött forskarna Adriana Di Lorenzo Tillborg och Cecilia Jeppsson som forskar kring kulturskolans verksamhet. Policyfrågor och inkludering är ett gemensamt fokus men metoder och frågeställningar skiftar.

Text & foto: Torgny Sandgren

KULTURSKOLAN UNDER LUPP – FORSKNING PÅGÅR!

ADRIANA DI LORENZO TILLBORG är född i Brasilien och flyttade till Sverige som 17-åring. I Brasilien studerade hon på en frivillig musikutbildning som tillhörde musikhögskolan. Här har hon först läst en förberedande musikutbildning på folkhögskola och sedan gick hon en musikerutbildning vid Musikhögskolan i Malmö. Hon följde upp studierna med en lärarutbildning för musiker där intresset för musikpedagogiska frågor väcktes.

Hon har arbetat som fiol-lärare på olika kulturskolor i Skåne och sedan 2016 på Kulturskolan Lund. Med en

masterutbildning i musikpedagogik i bagaget, är hon nu doktorand i musikpedagogik vid Musikhögskolan i Malmö och forskar om kulturskolan.

– Jag tittar på policy, diskurs och inkludering – tre nyckelord i min forskning. Jag studerar policyprocesser, vilka aktörer som är med i olika kontexter och vad som händer i en sådan process.

– **ETT NYTT SYNSÄTT** på beslutprocesser i kulturskolan växer fram. Det som sker är inte bara något som kommer från regeringen utan även Kulturskolerådet är aktivt i pro-

cessen, säger Adriana.

En av hennes kommande artiklar handlar om samverkan mellan kulturskolan och grundskolan. Sambandet mellan samverkan och inkludering kan vara en viktig pusselbit för utvecklingen av kulturskolan.

En artikel som är under utgivning handlar om inkludering av barn och unga med normbrytande funktionalitet. En annan kommande artikel handlar om inkludering av barn på flykt. En nationell inkluderingspolicy behövs. Utan en sådan verkar det vara möjligt att inte ha utarbetade strategier för inkludering eller att

Adriana Di Lorenzo
Tillborg forskar om
kulturskolan.

inte få kommunal finansiering för inkluderingsåtgärder.

– Jag trodde att alla kulturskolor skulle vara med på detta med inkludering i arbetet med barn på flykt och att kommunerna var intresserade och ville finansiera dessa frågor men mina resultat visar en mer komplicerad bild än så. Själva inkluderingsbegreppet kan man diskutera hur länge som helst. Begreppet har problematiserats många gånger. Ska man ens prata om det så behöver man diskutera det. Vad är det för begrepp, hur använder vi det, vems inkludering, vem vinner på det, vem är

det som bestämmer vilka som ska inkluderas och till vad? Inkluderingsarbete kan till och med bli exkluderande.

FORSKNING KAN BIDRA till att sätta vissa frågor på agendan och ta fram ett kritiskt tänkande och se lösningar i problem, enligt Adriana.

– Vi behöver också veta vad det finns för forskning kring kulturskolor. Vad har gjorts av artiklar, avhand-

»Jag trodde att alla kulturskolor skulle vara med på detta med inkludering i arbetet med barn på flykt och att kommunerna var intresserade och ville finansiera dessa frågor.«

ADRIANA DI LORENZO
TILLBERG

lingar och masteruppsatser? Vilka frågor lyfts fram? Hur gör vi bäst för att undervisa en folelev som är i det här stadiet och hur jobbar vi bäst med gruppundervisning när vi har elever med olika förutsättningar? Kanske kan en forskare komma till en kulturskola och leda forskningscirkel på lärarnas egna villkor. Forskningen kan bidra med den kritiska blicken. Med hjälp →

av denna kan lärarna hitta nya lösningar. Det som saknas är hjälp och handledning i det här ledet. Vi behöver komma närmare varandra, forskarfältet och praktikfältet. Vi behöver fler samtal för att komma närmare varandra.

CECILIA JEPPSSON, doktorand vid Högskolan för scen och musik, Göteborgs universitet, har också kulturskolan som studieobjekt. Cecilias och Adrianas forskning kompletterar varandra. Cecilia forskar i estetiska uttrycksformer med inriktning mot utbildningsvetenskap och har en bakgrund inom kulturskolan i Halmstad i 25 år som lärare i klarinett, saxofon, ensemble och rytmik. Hon släppte under hösten en artikel om representationen i kulturskolan utifrån ett statis-

tiskt underlag med barn som går i årskurs sex (Jeppsson & Lindgren, 2018). Hon och professor Monika Lindgren fick tillbaka 2413 svar på den enkät som Kulturskoleutredningen och Statistiska Centralbyrån skapat och som fylldes i av sjätteklassare i Sverige.

– Analysen byggde på vissa variabler. Den visade att det är en svenskfödd flicka, med välutbildade och gärna kulturutövande föräldrar, som är den typiska eleven i kulturskolan.

ATT FLER FLICKOR deltar speglar hur det ser ut i utbildningssystemet i övrigt där flickor i stort presterar högre än poj-

»Analysen byggde på vissa variabler. Den visade att det är en svenskfödd flicka, med välutbildade och gärna kulturutövande föräldrar, som är den typiska eleven.«

CECILIA JEPPSSON

kar. Olika aktiviteter, som t.ex. dans eller olika musikinstrument associeras med feminitet respektive maskulinitet

vilket ofta spelar in i elevers val av ämne. Att spela ett instrument är också något som kan ses som viktigt kulturellt kapital som föräldrar inom medelklass och överklass ofta vill att deras barn ska ta del av. Föräldrarnas påverkan är stark. Även som lärare la jag märke till att föräldrarnas

uppfattning var viktig och att de ofta pushade sina barn att börja i kulturskolan, säger Cecilia Jeppsson.

Socioekonomiska faktorer var alltså något som påverkade

Publicerade artiklar

Di Lorenzo Tillborg, A. (2017). Tension fields between discourses: Sweden's art and music schools as constituted within and through their leaders' discursive practices. *Finnish Journal of Music Education*, 20(1), 59–76.

Di Lorenzo Tillborg, A. (2017). *Forskningsrapport om kulturskolors verksamhet för barn och unga i behov av särskilt stöd*. Malmö: Malmö Musikhögskola.

Björk, C., Di Lorenzo Tillborg, Heimonen, M., Holst, F., Jordhus-Lier, A., Rönningen, A., Aglen, G. S., & Laes, T. (2018). Music education policy in schools of music and performing arts in four Nordic countries: the potential of multi-actor processes. *Finnish Journal of Music Education*, 21(2), 10–37.

Di Lorenzo Tillborg, A. (2019).

”En inkluderande kulturskola” – för alla funktionsvariationer?. I Jansson, M. (Red.), *Barnnorm och kroppsform – om ideal och sexualitet i barnkulturen*. Stockholm: Centrum för barnkulturforskningsskriftserie nr 52, 93–110.

Jeppsson, C. (2018). *Kulturskolelärares legitimitetsarbete i mötet med ett politiskt ideal om socialt inkluderande musikundervisning*. *Finnish Journal of Music Education*, 21(2), 38–53.

Jeppsson, C., & Lindgren, M. (2018). *Exploring equal opportunities: Children's experiences of the Swedish Community School of Music and Arts*. *Research Studies in Music Education*, 40(2), 191–210. doi: org/10.1177/1321103X18773153

barnens tendens att bli kulturskoleelev. Utländsk bakgrund påverkade också. Men var det möjligtvis så att variabeln utländsk bakgrund var bedräglig och egentligen också speglade klassvariabeln?, frågade sig forskarna. Nej, både klass och etnicitet påverkade. Artikeln problematiserar snedfördelningen av barn i kulturskolan utifrån klass, etnicitet och kön ur ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv, då kulturskolan i Sverige är en kommunalt finansierad verksamhet.

VID TIDEN FÖR INTERVJUN skrev Cecilia Jeppsson på en artikel för *Finnish Journal of Music Education* (artikeln publicerades i slutet av 2018, Jeppsson, 2018) om hur musiklärare i kulturskolor ser på frågan om

vilka grupper som kulturskolan når och inte når. Den bygger på samtal med kulturskolelärare på fem större och mindre orter.

– **JAG FÖRSÖKER TOLKA** fokusgruppintervjuerna utifrån hur lärarna legitimerar sin verksamhet som socialt inkluderande, hur de talar om det. Jag använder mig bl.a. av nyinstitutionell teori som handlar om hur man ser på organisationer. Kan kulturskolan jämföras med ett företag eller annan kommunal verksamhet? Hur agerar den på fältet? Vilken funktion får El Sistema som både associeras med social inkludering och bygger sitt eget varumärke? Social inkludering är ett politiskt gångbart uttryck. Många lärare talar om att erbjuda en stor bredd av ämnen och att ha

stort elevinflytande – man frågar eleverna vad de vill ha och så försöker man erbjuda det. Andra talar om att bygga upp en gedigen verksamhet där längre komna elever kan fungera som förebilder för yngre elever och därigenom motivera dem.

JUST NU INGÅR både Cecilia och Adriana i en grupp som sammanställer kulturskorelaterad forskning i Norden.

– Vi får bredare perspektiv när vi tittar på hela Norden och försöker ta in forskning på masternivå, rapporter och allt som är relevant. Nu är vi uppe i 370 referenser, men materialet växer ytterligare. Jag trodde inte att vi skulle få ihop så här mycket, avslutar Cecilia Jeppsson. ■

KULTURSKOLEDAGARNA 2019

KUNSKAP & KOMPETENS

Årets Kulturskoledagar inleddes av kulturminister Amanda Lind, där hon presenterade en strategi för de statliga insatserna för kulturskolan.

– Kulturskolan ska breddas och vara tillgänglig för alla, säger ministern under presskonferensen på Kulturskoledagarna.

text Leonarda Arcidiacono, foto Maria Hedberg

DEN RÖDA MATTAN lyser upp korridoren i konferensvåningen på Quality Hotel Friends i Solna. Johan Kjellberg, ledamot i Kulturrådets styrelse, är en av de som hälsar deltagarna välkomna vid mattans slut. Han visar in gästerna i den stora lokalen där en grupp unga gymnaster uppträder samtidigt som välkomstfika serveras.

– Här på kulturskoldagarna kan vi nätverka, det är jätteviktigt. Vi alla har liknande utmaningar och jobbar oftast ensamma på hemmaplan, säger Johan Kjellberg som arbetar på Musikskolan i Lidköping.

Under konferensen ägde flera seminarier

»Kulturskolecentrum kommer ha betydelse för barn och unga som har någon typ av funktionsnedsättning. För en mer tillgänglig kulturskola på sikt för alla barn. Alltså, ALLA BARN.«

AMANDA LIND

rum. Utställare visade upp sina verksamheter och det fanns goda möjligheter för deltagarna att nätverka i minglet.

I den fullsatta konferenslokalen satt omkring 300 personer. Elever från Lidingö Kulturskola bjöd på pompös livemusik i ett lila-rött strålkastarsken. De framförde »Moulin Rouge« med bland annat trumma och saxofon. Inger Carlönberg, ordförande i Kulturskolerådet, presenterade framföranden från scenen:

– Kulturskoledagarna är en omstart utifrån en givande tradition och att kulturskolecheferna deltar i föreningens årsmöte i anslutning till konferensen.. Nu startar något nytt, vi behöver testa nya lösningar för att möta förväntningar och behov. Årets tema är kunskap och kompetens, säger Inger Carlönberg innan hon välkomnar kulturminister Amanda Lind till scenen.

Kulturministern inledde med att läsa upp några röster från kultruskoleelever som hon fått genom en namninsamling på Kulturdepartementet.

MINISTERN TALADE OM det svenska »musikundret« som det skryts om världen över. Hon menar att det är missvisande. »Det är hårt arbete ligger bakom och inte något som man får genom att dricka magiskt vatten från en magisk källa«. Hon betonade hur viktig kulturskolan faktiskt är för många.

Vi är flera generationer som kan vittna om hur kontakten med kulturskolan formade oss på olika sätt. För en del av oss handlade det om möjligheten att utvecklas, komma i kontakt med sin kreativitet och en betydelsefull fritid. För en del lade Kulturskolan grunden för framtida yrkesval.

Amanda Lind berättar att hon själv spelade flöjt när hon bar liten och att hon är väldigt glad över att den möjligheten fanns.

Det gav mig öppningar in i musikens värld som jag tagit vidare på olika sätt i mitt liv.

Kulturministern berättar om den kommunala musikskolan och dess verksamhet, hur den bidragit till att öka intresset för kultur generellt i samhället och kulturens egenvärde - glädjen i att få uttrycka sig.

Det behöver inte finnas andra bieffekter men sen vet vi att det också har det och det ska vi vara stolta över och prata om. Och där har den kommunala kulturskolan en sådan viktig och fundamental grund, säger Amanda Lind och fortsätter:

Jag är så glad att jag är inbjuden hit till er här på Kulturskoledagarna och dela kulturutvecklingen i Sverige. Det här är inget som står still

och reder sig själv, vi måste vara här och motivera, pusha, argumentera synliggöra och visa upp. Varför vårt kulturliv i Sverige är så mycket värt att kämpa för och varför kulturskolan är värd att kämpa för.

Kulturministern nämner de intensiva budgetdiskussionerna som äger rum i riskdagen. Hon ber om att få återkomma med besked om hur och när 100-miljonerbidraget kommer att återinföras. Hon understryker att det är en prioriterad fråga för regeringen och för henne själv men också en prioriterad fråga för för tiotusentals elever runt om i landet.

Amanda Lind berättar att det i Kulturskoleutredningens betänkande slås fast att barn och unga är idag i allt högre grad procumenter, det vill säga de både producerar och konsumerar kultur. Och att teknisk utveckling gör det allt lättare att skapa eget kulturellt innehåll.

– Här finns en viktig demokratiaspekt – att vem som helst har möjlighet att skapa och kommunicera konstnärliga alster. Samtidigt visar forskning att trots den stora användningen av datorer, paddor och smarta mobiler har intresset för att uppleva kultur i fysisk form inte har minskat, tvärtom. Här har vi som samhälle en skyldighet att möjliggöra för alla barn och unga att komma i kontakt med kulturen.

INOM STATENS KULTURRÅD finns sedan förra året Kulturskolecentrum - ett kunskapsnav som ska stödja den kommunala kulturskolan. Tio miljoner kronor är avsatta till projektet.

– Kulturskolecentrum kommer ha betydelse för barn och unga som har någon typ av funktionsnedsättning. För en mer tillgänglig kulturskola på sikt för alla barn. Alltså, ALLA BARN, understryker ministern.

Innan Kulturministern lämnar scenen tackar hon deltagarna:

Utan er skulle det inte finnas någon kulturskola. Det spelar ingen roll hur många hundratals miljoner eller miljarder som vi satsar från det offentliga. Det är viktigt att vi tillsammans ständigt pratar om och analyserar Kulturskolans nuvarande och framtida roll så att så många barn som möjligt ges möjlighet till en meningsfull fritid samtidigt som kulturskolan kan stötta dem som vill sträcka sig efter nya utmaningar.

Konferensen fortsatte vidare med föredrag från bland andra Helena Maffli som berättade om Kulturskolan i Europa och Signmark (Marko Vuoriheimo) som höll föredraget: Förverkliga din dröm. Kulturskoledagarna bjöd också på olika seminarier, erfarenhetsutbyten, kulturinslag och fina elevföreläsningar! ■

KULTURSKOLAN I STORSTAN

SAMVERKAN MED CIVILSAMHÄLLET

I början på 2018 startades arvfondsprojektet *Kulturskolan i storstan* i Göteborg, Malmö och Stockholm. Syftet är att stärka barns möjligheter till kulturutövande genom samverkan och kontakt med civilsamhället.

text *Leonarda Arcidiacono*, foto *Maria Hedberg*

MED ARVOFONDSPROJEKTET Kulturskolan i storstan vill man bidra till att minska utanförskap och stärka samverkan mellan städerna. Tanken är också att minimera utanförskap i förorterna eftersom det där kan finnas sociala och ekonomiska utmaningar. Målet är att verka för nya samverkansmetoder, bredda deltagandet samt att skapa nya verksamhetsformer. Genom samverkan och erfarenhetsutbyte mellan Malmö, Göteborg och Stockholm finns det hopp om att projektet ska finna nya metoder och sprida inspiration.

Ulrika Renström, samverkansstrateg för projektet i Malmö, berättar att projektet arbetar på olika plan. Hon berättar att hon nyligen besökt en Socialisk förening och att besöket kan leda till ett framtida samarbete med Kulturskolan.

- Processen går till som så att jag lägger ett förslag om samarbete till cheferna som sen träffas, diskuterar och tar beslut i frågan.

Ulrika Renström nämner projektet Tvåornas kör i Malmö som varit lyckat och som har uppstått genom samverkan.

- Tvåornas kör är något som drabbar barn, föräldrar och andra vuxna i alla stadsdelar hos oss, berättar Ulrika Renström. Hon understryker också att projektet inte skapats under projektet Kulturskolan i storstans tid men är ett gott exempel som sprider sig till andra städer och nu senast till Stavanger i Norge.

ULRIKA RENSTRÖM BERÄTTAR att projektledarna från de tre städerna har tät kontakt via mejl och FaceTime. De träffas även inför seminarier som de håller i tillsammans.

Vi måste titta på de redan befintliga goda exemplen på samverkansprojekt som vi kan lära oss från eller utveckla. Den här typen av projekt ger bara plus hela tiden, intentionen som finns, att vi ska gå ut i civilsamhället och samverka för att inkludera fler grupper av barn och unga, berättar Ulrika Renström.

Samverkansstrategen Anna Rådvik som arbetar med projektet i Göteborg berättar att en inventering av redan befintliga samverkansprojekt påbörjades under juni 2018 i Göteborg.

Vi ville se vilka vi redan samverkade med och

»Vi måste titta på de redan befintliga goda exemplen på samverkansprojekt som vi kan lära oss från eller utveckla.«

ULRIKA RENSTRÖM

Anna Rådvik, Ulrika renström och Madeleine Hermerén arbetar som lokala samverkansstrateger.

om redan befintliga samarbeten kunde lyftas och stärkas. Meeting plays är ett sådant samarbete, berättar Anna Rådvik och fortsätter:

Det är ett gott exempel på hur man kan jobba tillsammans med en förening. Vi har samarbetat med Meeting Plays i fyra år fram o tillbaka och upptäcker att föreningen är en mycket viktig länk och dörröppnare till att nå de som bor i området. Meeting Plays är både en extern utförare

av Kulturskolan och arrangerar av olika publika event där flera av våra lärare är med och deltar.

ANNA RÅDVIK BERÄTTAR under ett seminarium på Kulturskoldagarna om vilka vinster samverkan kan bidra till:

– Samverkan kan det leda till ökad kunskap och innovation då nya aktörer bidrar med egna metoder och perspektiv. Verksamheten kan →

bli mer träffsäker och relevant när den utvecklas med dem som verksamheten finns till för. Resultatet blir ett nytt sätt att tänka och en ökad, mer jämlik, tillgång till kultur för barn och unga. Samverkan kan även bidra till fler finansiärer till ett projekt och till sam-utnyttjande av lokaler.

SAMVERKANSSTRATEGEN I STOCKHOLM, Madeleine Hermerén, berättar att alla kommunala grundskolor i Stockholms stad har fått en inbjudan till Tvåornas kör som kommer köra igång under hösten 2019. Tvåornas kör drivs som tidigare nämnt i Malmö och genom samverkan mellan storstadsstrategerna och cheferna i de olika städerna kommer det under hösten att testas i Stockholm stad.

Det blir en pilot för Tvåornas kör här i Stockholm. Önskemålet och planen från Kulturskolan i Stockholm är att körsatsningen ska bli perma-

Projektledarna håller seminarium under Kulturskole-dagarna.

nent även här, säger Madeleine Hermerén och fortsätter:

Jag kommer att bjuda in konst- och medialärare att resa ner till Göteborg i höst. Tanken är att de ska möta sina kollegor på kulturskolorna i Göteborg och stärkas i sin yrkesroll. Konst- och medialärare är en av de mindre yrkesgrupperna i våra kulturskolor. Under träffen ligger fokus på att utbyta erfarenheter och stärka ämnet.

ENLIGT MADELEINE HERMERÉN har samarbetet mellan Stockholm, Göteborg och Malmö inte alltid varit lätt att få till tidigare, men hon tror att genom projektet kommer detta att förändras då det nu finns en pågående dialog mellan städerna.

– Med projektet Kulturskolan i storstan sker utbyte och dialog snabbare. Det här är en värdefull projektform som skapar kreativa möjligheter, säger Madeleine Hermerén. ■

Med arvfondsprojektet Kulturskola i hela landet är syftet att ge fler barn och unga bättre uppväxtvillkor samt att bryta utanförskap genom kulturutövande. I projektet, som fokuserar på samverkan, deltar Norrbotten, Västmanland och Örebro län.

text Leonarda Arcidiacono, foto Maria Hedberg

REGIONAL KULTURSKOLA — KULTURSKOLA I HELA LANDET

— OM VI KAN BLI BÄTTRE på att samarbeta mellan kommunerna och utveckla det regionala samarbetet, kan det också inspirera fler och sprida sig till andra regioner, säger Kulturrådets generalsekreterare Torgny Sandgren.

Det som ligger till grund för projektet är barns ojämlika tillgång till kulturskola. Torgny Sandgren berättar under Kulturskoledagarna i Solna att Kulturskolerådet vill stötta utvecklingen där kommunerna kan bli bättre på att samarbeta.

– De tre län som deltar i projektet har kommit lite längre i det regionala arbetet. Vi ville ha med län där det finns politisk förankring och resurser avsatta. Många regioner ville vara med i projektet, men av dessa skäl valde vi dessa. Här finns kulturskolan med i de regionala kulturplanerna och de har påbörjat ett arbete, säger Torgny Sandgren som också understryker att ambitionen är att se till en förbättring för barn och unga i alla regioner och län.

Pengarna som är avsatta för projektet i de tre regionerna

kommer att läggas på en samverkansstrategi. Uppgiften är att finna samarbeten, skapa synergier och samverkan med föreningsliv, kommuner och andra aktörer. I projektet vill man prova och implementera nya samverkansformer, arbetsätt och metoder.

BJÖRN EMMOTH, rektor på Kulturskolan i Kalix kommun, berättar att han tillsammans med sina kollegor i Norrbotten diskuterat och planerat för en kulturskolesamordnaretjänst i tre års tid.

Samverkan har skett under 20-års tid men det har varit olika individer som ansvarat för olika saker. Nu lyfter vi det från eldsjälsnivå till en funktion, säger Björn Emmoth och avslöjar att den nya samordnaren anställs i slutet av april 2019.

Björn Emmoth är ansvarig för arbetet fram tills att den nya samordnaren börjar på heltid, 1:a augusti.

Det känns bra och kommer betyda jättemycket att vi får en samordnare. Vi behöver någon som är spindeln i nätet. →

Peter Tikkanen
leder samverkans-
arbete i Örebro län.

Björn Emmoth är
rektor på kultur-
skolan i Kalix.

Västmanland var tidigt
ute i att arbeta över kom-
munga gränserna menar
Kella Næslund.

Personen kommer till exempel att ingå i olika arbetsgrupper, skapa fortbildning för lärare och ingå i arbetsgrupper för kommuner berättar Björn Emmoth. Han tillägger också att en hemsida för hela länets kulturskolor kommer att skapas.

SAMTIDIGT ARBETAR Peter Tikkanen med att utveckla arbetet i Örebro län där han är utvecklingsledare för kulturskolesamverkan. Örebro, har liksom Norrbotten haft en lång historia av regional samverkan på olika nivåer. Skillnaden är att Örebro haft en person anställd för att jobba med detta sedan 2017.

Vi ser stora möjligheter med regional samordning och jag tror att det här kommer sprida sig till alla län så småningom. Tanken är att vi nu ska få tre

Erfarenheter om regionalt arbete delas på Kulturskole-dagarna.

»Vi vill hitta lösningar för att alla barn och unga ska kunna utöva kultur oavsett var man bor.«

PETER TIKKANEN

pilot-län som kommer arbeta på lite olika sätt. Då har vi tre exempel som vi kan lära oss av, berättar Peter Tikkanen och fortsätter:

VI VILL INTE BYGGA upp en verksamhet som vi sen måste lägga ner när det här projektet tar slut. Om vi får tänka framtid, så önskar vi att få med oss regionen i samverkan med kommunerna i länet så att vi kan finansiera en tjänst på halvtid och en verksamhetsbudget för olika projekt.

Peter Tikkanen berättar att ytterligare en person kommer att anställas på deltid som kommer att få en administrativ och utredande roll samt arbeta med strukturer och samverkansmodeller. Rekryteringen har nyligen påbörjats.

– Vi kommer vara två som delar på en heltid under projektiden för att senare återgå till en halvtidstjänst när projektet är slut. Tanken är att under projektåren skapa verktyg och modeller som vi kan ha glädje av i framtiden.

– Vi vill till exempel hitta lösningar för att alla barn och unga ska kunna utöva kultur oavsett var man bor.

Det är väldigt oräddigt var du råkas födas i Sverige. Om du är född i en mindre kommun har du ofta mindre möjligheter att utöva kultur. Dessa ojämlikheter tycker jag att vi på ett regionalt plan ska kunna jobba med, säger Peter Tikkanen.

I Västmanland har det sedan fyra år tillbaka funnits en regional kulturskola. Kella Næslund, utvecklingsledare

Projektets bakgrund är barns ojämlika tillgång till kulturskolan, säger Torgny Sandgren på Kulturskolerådet.

för regionala kulturskolan i Västmanland, har under två år arbetat halvtid med att stärka det regionala arbetet. Han berättar att det finns samlad information om vad den regionala kulturskolan i Västmanland gör på hemsidan som skapades för två år sedan.

VÄSTMANLAND VAR FÖRST med att dra igång regional kulturskola i Sverige. Örebro är på gång och likaså Norrbotten tack vare det här projektet, säger Kella Næslund.

Liksom de andra två länen som deltar i projektet kommer Västmanland att anställa en till person med start från augusti 2019. Den personen kommer arbeta halvtid och anställas ett år i taget.

Vi är jätteglada att vi blev utvalda till en av de tre regioner i Sverige. Det är ett väldigt spännande arbete och en utmaning att få projektet att landa i något som kan leva kvar efter projektiden, säger Kella Næslund som hoppas på framtida samverkan tillsammans med grannlänet Örebro. ■

På den sista prova-på-samlingen inför höstens start av Nora kulturskola frågar Sara Bornedal om tips till läraren som ska ha sång i höst. »Super trouper«, säger någon. »Sjunga i stämmor!«

NYSTART I NORA

LANDET RUNT

För tjugo år sedan lades den kommunala musikskolan i Nora ned.

I höst sätter Nora kulturskola igång. Vi åkte dit för att titta på planerna, och lyssna på en tjuvstart.

text & foto David Berjlund

SÖNDAG FÖRMIDDAG i Nora: det är lugnt. Mitt i den lilla staden, nära kyrkan och Stadshotellet, ligger församlingshemmet. Där sjunger sex barn. Sara Bornedal leder dem, de jobbar

med hållningen och andningen, övar upp lyhördhet, spelar kam – och sjunger. Det är den sista av vårens prova-på-samlingar i kulturskolan. Eller: i det som snart är kulturskolan.

– Ni har redan jättebra röster, jag hoppas ni vill fortsätta sjunga när kulturskolan börjar i höst, säger Sara i slutet.

Sara är inte sånglärare i kulturskolan i höst, hon har sitt eget företag, men är Norabo sedan länge, och jätteglad att det äntligen blir kulturskola av.

– Det är en kanongrej. Och jag hoppas verkligen att det blir något bra och hållbart, att man tänker långsiktigt. De som är lika gamla som jag har ju växt upp med →

kommunala musikskolan, och det var en sorg när den försvann.

NORAS MUSIKSKOLA lades ned 1999, av besparingsskäl. Sedan dess har några olika satsningar kommit och gått. Kulturpedagoger som jobbade med grundskollärarna. En privat kulturskola. Kommunen satte nästan igång en kulturskola – anmälningarna var redan inne när beslutsfattarna backade – och senast fick några studieförbund i uppdrag att erbjuda barn och unga kulturaktiviteter.

Lena Sköld är kulturskolechef, i full färd med att placera verksamheten i mitten av Nora.

Men nu sjunger barnen och i höst startar Nora kulturskola. Lena Sköld är chef, hon har jobbat sedan i september, och i församlingshemmet ser hon planeringsarbetet ta konkreta former.

– Jätteroligt! Det känns helt rätt.

Hon har ägnat mycket tid åt att förstå sammanhanget. Lotsad av kultursekreteraren och andra i kommunhuset har hon besökt länets kulturskolor, träffat föreningar i Nora, fritidsgårdspersonal och företagare – och lärare förstås, på

grund- och förskolor.

– När jag frågar om de vill ha besök av en kulturskolepedagog blir de så glada. Så nu gäller det att det blir av, för en del säger också att ... jaja, vi får väl se, säger Lena

NORABORNA ÄR LITE luttrade av tidigare nedläggningar och korta satsningar. Men Lena tvekar inte om att det här är på riktigt: beslut är taget, budget finns, och just nu anställs pedagogerna.

– Vi är nästan i mål med sju deltidstjänster, som fördelar

Jo, det är kul med sången, och jo, flera av barnen som är med och provar på kommer nog med i höst.

Nora kulturskola

- Nora kommun har 10737 invånare (december 2019) och ligger i Västmanland, i Örebro län.
- Beslut om att starta en kommunal kulturskola togs 2017, och efter prova-på-verksamhet under våren sätter den ordinarie verksamheten igång i augusti.
- Uppdraget är att göra en kulturskola med musik, dans, teater och bild.
- Åldersgrupp 4-19 år.
- Undervisning både i grupp och individuellt, med början i små grupper. »Sedan får det utkristallisera sig hur vi gör«, säger kulturskolechefen Lena Sköld.
- Ämnen som erbjuds i höst: gitarr, bas, trummor, sång, piano, kör, fiol, viola, cello, kontrabas, dans, musiklek, teater, bild.
- Kulturskolan sorterar under förvaltningen för Tillväxt och utveckling. »Det är bra, det är viktigt att framhålla att kulturskolan är en fritidsverksamhet, blir den alltför integrerad i skolan kan det bli begränsande och bli för mycket på skolans villkor.«
- 2023 ska en ny högstadieskola stå färdig, där ska bl a också kulturskolan inrymmas. Till dess använder kulturskolan lokaler på några olika håll i Nora.
- Förutom kulturskolechefen anställs sju lärare, alla på deltid, på semestertjänster.
- Kulturskolan kommer att samarbeta nära med bl a fritidsgård och skolor, och med andra kulturskolor i länet.
- Avgifterna är inte bestämda än - men blir troligen ca 500:-/termin.

grupper, inne i Nora.

– Jag räknar iskallt med att föräldrar kommer att fråga varför vi inte är i Järnboås, och om fler ämnen. Då får vi säga precis som det är: vi börjar så här, sedan får vi se, och testa nytt. Det är en resursfråga.

Någonstans ska man börja, säger hon, och hon söker både bredd och en lättjobbad start – sedan tänker hon sig mer: blås, digital musikproduktion, större tjänster. Med pedagoger som jobbar ihop kan mycket växa.

FORMERNA VARIERAR redan från start, med såväl vanliga kurser som kortare projekt, lovverksamhet och verksamhet på skoltid.

– Stråklärarna kommer åka ut, så alla i årskurs två någon period får prova på att spela fiol eller cello. Och förskolorna kommer att få påhälsning →

sig på musik, teater, dans och bild. Och vi hittar personer som vill bygga nytt.

EN NYSTART INNEBÄR många möjligheter och att inget är självklart – det må gälla ämnen eller administrativt system. Det var just för den möjligheten Lena kom hit, efter många år som lärare och samordnare på Adolf Fredriks musikklasser i Stockholm.

Hon hittar mycket att bygga på i Nora: många kulturutövare, positiva förväntningar från engagerade lärare, ett levande

kulturliv. Nora kammarmusikfestival, till exempel.

– Inom festivalens ram finns en orkesterkurs för unga, veckan före midsommar kommer 40-45 unga från hela landet hit och spelar i orkester.

Det samspelar bra med de vägval hon gör i början. För inom musiken blir det mycket stråk – »där kan man snabbt bygga ensembler« – medan blåset får vänta, lite för att slippa alltför små tjänster. Likaså lägger de mest krut på att rekrytera lågstadiebarn, och börjar med undervisning i små

av dans- och musiklekpedagogen på samma sätt.

En väldigt tydlig utveckling är redan planerad: i den nya högstadieskola som ska stå klar 2023 ska kulturskolan bo, med teater, black box, danssal och musiklokaler. Men dit är det fyra år. Nu då? Lena har knackat dörr och frågat efter lokaler, och har nu några rum i samma hus som biblioteket. Och musiksalen på högstadieskolan, och teaterbiografen – hon pekar, allt ligger i närheten. Danssal finns i allaktivitetshuset, i en gammal bilaffär.

– Det som inte finns är en självklar konsertlokal. Men jag tänker att den här samlingssalen, där vi varit idag, kan fungera ganska bra.

I MAJ KAN BARNEN anmäla sig, i juni börjar pedagogerna, och i höst finns kulturskolan på riktigt. Allt är inte klart, till exempel är inte avgifterna satta.

– De får inte bli för höga, det

handlar om tillgänglighet. Den betonas ju i Kulturskolerådets vision, och den utgår jag faktiskt ifrån för Nora kulturskola, säger hon, och citerar orden om kvalitet – den har man ju i kompetensen, lokaler, instrument och så – och tillgänglighet.

Det blir viktigt att nå ut brett. Och hittills ser det bra ut.

– På prova-på-dagarna märker jag att det är en bra representation av dem som bor i Nora, på många sätt. Det har kommit nyanlända familjer, utan att jag gjort någonting!

EFTER SÅNGSAMLINGEN kommer föräldrarna. Richard Li är pappa till Christina, som går i fyran. Hon har sjungit, och provat på gitarr också, och jo,

»På prova-på-dagarna märker jag att det är en bra representation av dem som bor i Nora, på många sätt. Det har kommit nyanlända familjer, utan att jag gjort någonting!«

LENA SKÖLD

det var kul, säger hon. Och pappa Richard uppskattar att kulturskolan startar.

– Vi bor här sedan fyra år, men jag jobbar i Stockholm, jag ser utbudet där, men ser också att det borde vara lättare att få igång sånt här på en plats som Nora. Och det har saknats, många är intresserade av musik och dans och så.

SIRI STROMBERG och Ella Flink går också i fyran. Siri tänker anmäla sig till sång i höst.

– Jag brukar sjunga hemma, och på skolavslutningar, och jag ska nog

vara med i höst, säger Siri, och Ella tar vid:

– Jag har gått på kör i kyrkan och på Karlsång förut, men jag tror man får lära sig mer såna saker i kulturskolan. Och jag ska nog också vara med. ■

Lena Sköld kom till Nora just för möjligheten att starta kulturskola. »Det fanns inget sånt jobb någon annanstans.«

Nationellt centrum för musiktalanger

polstjärnepriset
Vänersborg

**Young
strings
academy**

**Young
winds
academy**

Tävling
och kurs

vanersborg.se/polstjarnepriset

Kurser för elever från 10 år
Fortbildning för pedagoger

vanersborg.se/ncm

berwaldhallen
sverigeSRadio

KUNGLIGA
FILHARMONIKERNA

NO

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

Vänersborgs kommun

STUDY ALONG

Vi ses på
Kulturskole-
dagarna
2019!

Digital helhetstjänst för kulturskola

- Helhetstjänst: kommunikation, administration, elevhantering och pedagogik - allt på samma plattform
- Kurskatalog - boka kursplats och betala direkt
- Lärplattform med digitala klassrum (iRum) för stärkt digitalisering
- App för förenklad kommunikation mellan elever, vårdnadshavare och lärare
- Stort bibliotek av videolektioner och noter, speciellt framtagna för kulturskolan
- Regionalt och nationellt samarbete genom Sveriges största nätverk av kulturskolelärare

Kolla också in våra andra produkter:

**STUDY
ALONG**

KULTURBOKNING

**STUDY
ALONG**

FRITIDSGÅRD

**STUDY
ALONG**

EVENEMANGSKATALOG

**STUDY
ALONG**

KULTURSKOLA
LIGHT

PlayAlong AB, stabil utvecklingspartner sedan 2002
med fokus på kulturskolan.

Läs mer: www.studyalong.se/om-studyalong